

„Da mi kompa bude Frane Petrić, frend Ignjat Đorđić, prijatelj Marulić, k'o buraz Ruđer Bošković“: hrvatski latinisti na zagrebačkom asfaltu

Latinistička šetnja Zagrebom, 7. svibnja 2021.

Kao prva od trinaest šetnji u sklopu ovogodišnjeg programa *Jane's Walk Zagreb* 7. svibnja 2021. održana je „hrvatskolatinistička“ šetnja pod navedenim naslovom. *Jane's Walk* su besplatne lokalno organizirane šetnje tokom kojih se ljudi skupljaju radi zajedničkog istraživanja, razgovora i uživanja u svojim kvartovima. Ove šetnje, čija je inicijatorica bila američko-kanadska urbanistica Jane Jacobs (1916–2006), realiziraju se svakog svibnja u preko 350 gradova širom svijeta, a u Zagrebu ih organizira projekt *Mapiranje Trešnjevke* uz suradnju Centra za kulturu Trešnjevka.

Ideja voditelja ove šetnje, Tamare Tvrtković i Mislava Gregla, bila je – obilaskom dijela zagrebačkih ulica i trgova nazvanih po latinistima – upoznati sudionike šetnje s doprinosom ljudi koji su stvarali na latinskom hrvatskoj kulturi i nacionalnom identitetu, kao i sa zanimljivostima iz njihovih biografija ili onima vezanim uz same lokacije šetnje. Iz praktičnih razloga, šetnjom su bile obuhvaćene samo lokacije u užem središtu grada, dok su brojni drugi latinisti (Krčelić, Lučić, Rattkay itd.) morali biti izostavljeni. Na šetnji je sudjelovalo 25 šetača, što je ujedno bio i maksimalan dozvoljen broj zbog važećih epidemioloških mjera. Okupljalište i polazna točka šetnje bio je spomenik Marka Marulića na istoimenom trgu. Nažalost, vremenske prilike (kiša, na mahove prilično jaka) bile su izrazito nenaklonjene šetnji pa je već uvodni dio morao biti premješten malo sjevernije od spomenika oca hrvatske književnosti, 80% čijeg je opusa na latinskom, u kakav-takav zaklon pod krošnjama kestena na Trgu Mažuranića. Prošavši ulicom slavenskog franjevca i začetnika hrvatske arheologije i versologije Matije Petra Katančića, šetači su se nakratko zaustavili pred bistama Ruđera Boškovića i Ivana Kukuljevića-Sakcinskog, a zatim se sklonili u glazbeni paviljon na Zrinjercu. Ondje su upoznati sa zanimljivostima vezanima uz Boškovića i Ignjata Đorđića/Đurđevića te njihove ulice. Sljedeća je postaja bio prolaz ispod Nebodera, kao pogodna lokacija za priču o Frani Petriću i njegovoj obližnjoj ulici. Dio šetača je nakon toga, prestrašen perspektivom uspona na Gornji grad po sad već pravom pljusku, odustao od šetnje, ali se većina grupe, u najboljoj maniri *Jane's Walk šetnji*, nezaustavljivo popela Zakmardijevim stubama do Jezuitskog trga, posljednje točke šetnje. Ondje su se šetači upoznali s crticama iz života Jurja Habelića, Pa-

vla Rittera-Vitezovića i Tituša Brezovačkog, kao i njihovim djelima na latinskom jeziku kojima su doprinosili obrani hrvatskog jezika i njegovoj konačnoj standardizaciji od strane pripadnika ilirskog pokreta.

Za mnoge sudionike ove šetnje pravo je iznenađenje bila činjenica da latinski jezik nije samo jezik antike i starih Rimljana, nego da je u Hrvatskoj bio službenim jezikom Sabora sve do 1847. godine, kao i jezikom velikog dijela književnog i znanstvenog stvaralaštva do 19. stoljeća.

Mislav Gregl